

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕКОНОМІЧНА ДЕМОГРАФІЯ

спеціальність	C1 Економіка та міжнародні економічні відносини	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	економіка	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	глобальної економіки

ВИКЛАДАЧ

Кравченко Юлія Миколаївна

Вища освіта – спеціальність фінанси

Науковий ступень - кандидат економічних наук 08.00.03 – «Економіка та управління національним господарством»

Досвід роботи – більше 10 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка 3 методичних розробок;
- співавторка 5 тематичних публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0954037630	електронна пошта	Kravchenko74@ukr.net	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	----------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів теоретичних знань і практичних навичок аналізу демографічних процесів та їхнього впливу на соціально-економічний розвиток суспільства.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота.
Деталізація результатів навчання	ознайомлення з демографічними показниками (вивчення методів оцінки та прогнозування чисельності населення, рівня народжуваності, смертності та міграційних процесів); аналіз взаємозв'язку демографії та економіки (дослідження впливу демографічних змін на ринок праці, соціальну політику, пенсійну систему та рівень життя населення); оцінка впливу демографічних факторів на економічне зростання (дослідження ролі трудових ресурсів у формуванні ВВП та продуктивності праці; аналіз економічних наслідків старіння населення та зміни вікової структури); дослідження міграційних процесів (вивчення причин і наслідків міграції, її впливу на економіку країн-реципієнтів і країн-донорів); розробка заходів соціально-економічної політики (аналіз політики держав щодо регулювання демографічних процесів та їхнього впливу на сталий розвиток).
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 14 годин лекції, 16 годин практичні заняття; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Програмні результати навчання	<p>ПРН 4 Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.</p> <p>ПРН 7 Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.</p> <p>ПРН 8 Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>ПРН 9 Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p>
	<p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>		

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Теоретичні аспекти та основні категорії економічної демографії

Лекція 1.	Предмет, завдання і методи економічної демографії	ПЗ 1	Предмет, завдання і методи економічної демографії	Самостійна робота	Спеціалізація усередині економічної демографії.
Лекція 2.	Джерела інформації про населення і демографічні процеси	ПЗ 2	Джерела інформації про населення і демографічні процеси		Поточний статистичний облік подій природного руху населення.
Лекція 3.	Чисельність та структура населення	ПЗ 3	Чисельність та структура населення		Наслідки методів реального та умовного поколінь. Сутність категорії "когорта". Шлюбна когорта. Когорта мігрантів.
Лекція 4.	Природний рух населення та його показники	ПЗ 4	Природний рух населення та його показники		Сучасні тенденції природного руху населення.

Модуль 2. Основні напрями демографічної політики

Лекція 5.	Механічний рух населення та його показники.	ПЗ 5	Механічний рух населення та його показники.	Самостійна робота	Ефективність міграції населення. Показники оцінки відтворення населення. Стратегії розвитку суспільства. Сучасна демографічна політика України.
	Відтворення населення та його показники	ПЗ 6	Відтворення населення та його показники		
Лекція 6.	Демографічне прогнозування	ПЗ 7	Демографічне прогнозування		
Лекція 7.	Демографічна політика	ПЗ 8	Демографічна політика		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<p>1. Махорін Г. Л. Основи демографії : навч. посібник. Житомир: Вид-во "Волинь", 2019. – 96 с.</p> <p>2. Пальян З. О. Демографія : навч. посібник / З. О. Пальян . – 2014. – Київ. "Київський університет". – 222 с. З. Підгорний А.</p> <p>3. Соціально-демографічна статистика : підручник / А. З. Підгорний, О. В. Самоєнкова, Ю. О. Ольвінська, К. В. Вітковська / За заг. ред. канд. екон. наук, професора А.З. Підгорного. – Одеса : ФО П Гуляєва В. М., 2017. – 424 с.</p> <p>4. Курило І. О. Населення України : нариси про демографічний стан країни у перше тридцятиріччя незалежності : монографія / І. О. Курило, Аксьонова С. Ю., Гаврилук О. К. та ін. – Київ : Наукова думка, 2023 – 168 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://idss.org.ua/arhiv/Naselennya.pdf.</p> <p>5. Черненко Л. М. Якість життя населення України та перші наслідки війни : монографія / Черненко Л. М., Полякова С. В., Шишкін В. С. та ін. – Київ : Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М. В. Птухи, 2023. – 191 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://idss.org.ua/arhiv/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F_%D1%8F%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C.pdf.</p>	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна демографія: методичні вказівки до проведення семінарських занять з дисципліни для здобувачів першого рівня вищої освіти зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини / укладач: Кравченко Ю.М.; ДБТУ.- Харків : 2026. - 34 с. 2. Економічна демографія: курс лекцій для здобувачів першого рівня вищої освіти зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини / Ю.М. Кравченко./ДБТУ.- Харків : 2026. - 99 с. 3. Економічна демографія: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів першого рівня вищої освіти зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини / укладач: Кравченко Ю.М.; ДБТУ.- Харків : 2026. - 35 с.
------------	--	------------------------	--

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.